

“ՀԱՆԴԵՍ ԱՄՍՕՐԵԱՅ”

ՀԱՅԵՐԱՆԿԱԿԱՆ ՌԵՍՈՒՄՆԵԹԵՐԻՔ

194. ՏԱՐԻ — 1929

Կը խմբագրուի եւ կը հրատարակուի
ՄԻԹՈՒՐԵՆԸ ՄԻՆԵՐՆՈՒԹԵՆԸ ԿՈՂՄԵՆԻ Ի ՎԻԵՆՆԱ
անշատակցութեամբ ազգային եւ օտար Բանասէրներու:

Բաժանորդագինն է ամէն նոյրի
նամար՝ 1 տոնոյնագ, կանխիկ:

Մեր հասցէն՝

REDACTION DE LA REVUE “HANDES AMSORYA,”
VIENNE (Autriche), VII, Mechitharistengasse 4.

ՀՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Կը յայտնեմ մեր սրտագին շնորհակալիքը Բուլղարացեացի զանազան ազգային
ներու, որոնք հանեցան Հ. Ռ. Բօւտանի ձեռքով՝ մեր Մատենադարանին նուիրել
ազգային թերթերէ բազմաթիւ թիւեր ի լրումն մեր հաւաքածոյին:

Մատենադարանապետ

Հ. Մ. ՀԱՊՈՉԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆՍ ԱՌԱՔՈՒԱԾ ԹԵՐԹԵՐ 1929

ԱԶԴԱԿ Եօրեայ Հայաթերթ, ազգային,
քաղաքական եւ գրական: «Aztag», B.
P. 587, Beyrouth (Gd. Liban).

ԱԶԴԱՐԱՐ Օրաթերթ: Գ. տարի: «Azta-
rar», Galata Rue Billor Nr. 10, Stamboul
(Turquie).

ԱԼԻՍ Օրկան Նոր Սերաստիոյ Համագոր-
ծակցական ընկերութեան: Ժ. տարի:
«Aliss», P. O. Box 479, Madison Sq. Sta.
New-York (U. S. A.).

ԱՆԱՀԻՏ Հանդէս մտածման եւ արուեստի
նոր շրջան. Ա. տարի: A. Tchobanian,
Rue Say 9, Paris.

ԱՊԱԳԱՅ Քաղաքական եւ Հասարակական
Եօրեայ թերթ: Թ. տարի: «Abaka»,
227 Boulevard Raspail, Paris 14^e.

ԱՍՊԱՐԷԶ Շաբաթաթերթ: Ի. տարի: «As-
barez», P. O. Box 865, Fresno-Calif.
(U. S. A.).

ԱՐԱՐԱՏ Ամսաթերթ, Օրկան Գանատայի
Հայորդիներու միութեան: Գ. տարի:
«Ararat», P. O. Box 184, Hamilton
(Canada).

ԱՐԱՔՍ Երեկոյեան օրաթերթ: Գ. տարի:
«Arax», Rue Dondoukoff 45, Sofia
(Bulgarie).

ԱՐԱՔՍ Անկախ Հայաթերթ: Գ. տարի:
«Arax», Rue Cléopatra 7, Alexandrie
(Egypte).

ԱՐԵՎ Օրաթերթ ազգային, գրական, քա-
ղաքական: Ժ. տարի: «Arev», B. P.
1060, Le Caire (Egypte).

ԱՐԺԵՆԹԻՆ Ազատ եւ անկախ Հայաթերթ:
Բ. տարի: «Argentin», Melian 4455,
Buenos Aires (Argentine).

ԲԱԶՄԱՎԷՊ Հանդիսարան բանասիրական,
գիտական, բարոյական: 22. տարի:
«Pazmaveb», St. Lazare, Venise (Italie).

ԲՈՒՐՈՒՆ Երգիծական գաւէչտական, Հասար-
ակական եւ գրական: Թ. տարի: Mr. H.
Karakache, Téhéran (Perse).

ԲՈՒՐՈՒՆ Սոցիալապահական, գիտական եւ
ընկերային ամսագիր: Գ. տարի: «Pou-
jank», 126 Faubg. St. Denis, Paris (10e).

“HANDES AMSORYA”

MONATSSCHRIFT FÜR ARMENISCHE PHILOLOGIE

XLIII. JAHRGANG — 1929

Herausgegeben und redigiert von der
MECHITHARISTEN - KONGREGATION IN WIEN
unter Mitwirkung zahlreicher Armenisten.

Preis dieses Jahrganges 1 Pfund Sterling.

Unsere Adresse:

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԳԻՏԵԼԻՔ Գիտական
 պատկերազարդ ամսագիր: Բ. տարի:
 Revue scientifique Armén., 16 Rue La-
 morinière, Anvers (Belgique).

ԳԻՒՂԱՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԿԵԱՆՔ Ամսագիր: Ը.
 տարի: «Gughatntessakan Kiank», Com-
 missariat d'Agriculture, Erivan-Arménie
 (U. R. S. S.).

ԳԻՏԱՐԱՆ Ամսաթերթ միջազգային Սբ.
 Գլխավոր ուսանողաց միութեան Հայկ.
 բաժնի: Թ. տարի: The Tidaran, 117
 Adams Street, Brooklyn, N. Y. (U. S. A.).

ՊՐՕՇԱԿ Ամսաթերթ, Օրկան Հայ յեղափո-
 փական դաշնակցութեան: Իթ. տարի:
 «Droschak», 5 Rue des Gobelins, Paris
 (13e).

ԵՐԵՎԱՆ Երկօրեայ քաղաքական, ընկե-
 րային եւ գրական: Գ. տարի: «Erivan»,
 13 Rue Pascal, Paris (5^e).

ԵՐԻՏԱՍԱՐԳ ՀԱՅԱՍՏԱՆ Երկշաբաթ-
 ակաթերթ, Օրկան Ս. Գ. Հ. Կ. Ամերիկայի
 շրջանի: Իե. տարի: «Eritassard Haya-
 stan», P. O. Box 9, Mad. Sq. Sta., New-
 York (U. S. A.).

ԵՐԿԻՐ Շաբաթակաթերթ անկախ: Ե. տարի:
 «Erghir», 41 Str. Calusei, Bucarest (Rou-
 manie).

ԵՐԿՈՒՆՔ Ամսաթերթ, Օրկան Զ. Ե. Ո.
 Միութիւն: Ա. տարի: Mr. Kurdjian,
 247 Bd. Voltaire, Paris.

ԵՊՐՍՏ Ենօրեայ, ազգային, քաղաքական,
 գրական եւ գիտական: Բ. տարի: «Ye-
 prad», B. P. (Syrie).

ԶՈՒԱՐԹՆՈՅ Պարբերակաթերթ գրականու-
 թեան եւ արուեստի: Ա. տարի: Mr.
 H. Palouian, Boîte Postale Nr. 50, Paris
 (10e).

ԺԱՄԱՆԱԿ Երեկոյեան Հայաթերթ: ԻԳ.
 տարի: «Jamanak», 31 Kürekçiler cad-
 desi 31, Stamboul (Turquie).

ԼԻԲԱՆԱՆ Ազգային, գրական, քաղաքական
 ենօրեայ անկախ Հայաթերթ: Զ. տարի:
 «Libanan», 9 Rue d'Italie, Beyrouth,
 (Syrie).

ԵՆՎԱՆԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ Օրակաթերթ: Թ.
 տարի: «Ն. Հ.» Ռուբէնի փողոց: Eri-
 van-Arménie (U. R. S. S.).

ԿԱՎՈՕՇ Շաբաթակաթերթ երգիծարանական:
 ԻԳ. տարի: «Gavroche», 208bis Rue La-
 fayette, Paris (10e).

ԿՈՄՄՈՒՆԻՍՏ Օրակաթերթ: Ժ. տարի: «Kom-
 munist», Rue Miasnikian 4, Baku (U. R.
 S. S.).

ԿՈՒՆԻՆԿ Շաբաթակաթերթ, ազգային, քաղա-
 քական, Հասարակական: Ժ. տարի:
 «Groong», 5617 Walnut Street, Phila-
 delphia, Pa. (U. S. A.).

ՀԱՅԱՍՏԱՆ Ազգային, քաղաքական եւ գրա-
 կան շաբաթակաթերթ: Բ. տարի: «Haya-
 stan», Str. Calusei 7, Bucarest 4 (Rou-
 manie).

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿՈՉՆԱԿ Շաբաթակաթերթ:
 Իթ. տարի: «Gotchnag», 331 Fourth
 Ave., New-York (U. S. A.).

ՀԱՅ ԳԻՐ Ամսագիր Հայ գրասիրաց Միու-
 թեան: Ա. տարի: «Hai Kir», 37 Rue
 Francis de Pressensé, Marseille (France).

ՀԱՅ ԵՕՍՆԱԿ Ամսագիր կրօնա-բարոյա-
 կան եւ գրական: Ե. տարի: «Hay
 Khosnak», Pancaldi B. P. 16, Stamboul
 (Turquie).

ՀԱՅ ԿԻՆ Կիսամսեայ Հանդէս: Ժ. տարի:
 «Hai Guine», B. P. 192, Stamboul-Pera
 (Turquie).

ՀԱՅ ՍԻՐՏ Շաբաթակաթերթ, ազգային, քա-
 ղաքական: Ե. տարի: «Hai Sirt», Abonné
 Colbert 166, Marseille (France).

ՀԱՅ ՍԻՐՏ Շաբաթակաթերթ: Գ. տարի: «Hay
 Sirt», 102 Nr. 60th Str., Philadelphia,
 Pa. (U. S. A.).

ՀԱՅՐԵՆԻՔ Օրակաթերթ, ազգային, գրական,
 քաղաքական, Հասարակագիտական: Լ.
 տարի: «Hairenik», 13-15 Shawmut
 Street, Boston, Mass. (U. S. A.).

ՀԱՅՐԵՆԻՔ ԱՄՍԱԳԻՐ Է. տարի: 13-15
 Shawmut Str., Boston, Mass. (U. S. A.).

ՀՈՐԻԶՈՆ Անկախ շաբաթակաթերթ: Ա. տարի:
 «Horizon», 1837 So. Main Street, Los
 Angeles, Calif. (U. S. A.).

ՀՐԱԶԳԱՆ Երկամսեայ Հանդէս գրասէր գե-
 շարուեստաւէրներու: Ա. տարի: «Hra-
 stan», c/o Aram Kaprielian, 24 Ghama
 Fix-Dergoutie, Athènes (Grèce).

ՄԻՈՒԹԻՒՆ Ամօրեայ պաշտօնակաթերթ: Հ.
 Բ. Ը. Մ.: ԺԸ. տարի: «Mioutioun»,
 11 Square Alboni, Paris (16e).

ՄՇԱԿ Կիսաշաբաթակաթերթ անկախ ազգային,
 քաղաքական, գրական: Գ. տարի:
 «Mushag», P. O. Box 1176, Fresno,
 Cal. (U. S. A.).

ՅԱՌԱՋ Օրակաթերթ, ազգային, քաղաք-
 կան եւ գրական: Ե. տարի: «Haratch»,
 235 Faubg., St. Martin, Paris (10^e).

ՅՈՒՇԱՐԱՐ Ամօրեայ պաշտօնակաթերթ Հ.
 Բ. Ը. Մ. Ամերիկայի շրջանակին:
 ԺԶ. տարի: «Housharar», 331 Fourth
 Ave., New-York (U. S. A.).

ՅՈՒՍԱՔԵՐ Օրակաթերթ, գրական, քաղա-
 քական, Հասարակական: ԺԵ. տարի:
 «Houssaper», B. P. 868, Le Caire
 (Egypte).

ՆՈՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍ Ենօրեայ լրագիր: Ը. տա-
 րի: «Nor Archalloys», 13 Strada Ar-
 menasca, Bucarest (Roumanie).

ՆՈՐ ԱԻՆՏԱՔԵՐ Ամսագիր: Բ. տարի:
 «Nor Avedaper», B. P. 287, Alep. (Syrie).

ՆՈՐ ԵՐԿԻՐ Շաբաթակաթերթ: Գ. տարի:
 «Nor Yerguir», 227 Boulevard Raspail,
 Paris (14e).

- ՆՈՐ ԼՈՒՐ Օրաթերթ, քաղաքական և անկուտրական: Ե. տարի: «Nor Lur», «Gatata», Tünel ittisalinde Medrese sokak Nr. 23, Stamboul (Turquie).
- ՆՈՐ ՍԵՐՈՒՆԻ Ամսագիր Յունաստանի Հ. Մարմնակրթական Ընդ. Միութեան: «Nor Serount», Poste restante, Le Pirée (Grèce).
- ՆՈՐ ՕՐ Օրաթերթ: Է. տարի: «Nor Or», 20 A. Rue Vouli, Athènes (Grèce).
- ՆՈՐ ՕՐ Շարաթաթերթ, քաղաքական, գրական և ընկերային: Է. տարի: «Nor Or», P. O. Box 344, Fresno, Calif. (U. S. A.).
- ՈՐՐԱՇԵԱՐՀԻ ԱՍՏՂԸ Հանդէս Ամսօրեայ, Մ. Ա. Որբ. Ընդ. Միութեան: Ե. տարի: «Star», P. O. Box 245, Beirut (Syrie).
- ՊԱՅՔԱՐ Օրաթերթ, ազգային, քաղաքական, գրական: Է. տարի: «Baikar», 296¹/₂ Shawmut Ave., Boston, Mass. 18 (U. S. A.).
- ՊՐՈԼԵՏԱՐ Օրաթերթ: Գ. տարի: «Proletar», 6 Rue Tzerjinskou, Tiflis (U. R. S. S.).
- ՋԱՀԱԿԻՐ Գրական, գեղարուեստական պարբերաթերթ: Ա. տարի: «Tchahaguir», B. P. 342, Beyrouth (Syrie).
- ՍԱԳԱՅԷԼ Պաշտօնական օրկան ամերիկահայ Երզնիծասէր Երիտասարդութեան: Գ. տարի: «Satayel», 610, 22nd Str. Union City, New-York (U. S. A.).
- ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ Գրական, գիտական և գեղարուեստական պատկերազարդ Հանդէս ամսագիր: Բ. տարի: «Sahag-Mesrob», B. P. 602, Beyrouth (Syrie).
- ՍԱԻԱՆՆԱԿ Շարաթօրեայ Երզնիծաթերթ: ԺԱ. տարի: Imprimerie Vosguédar «Savarnak», Rue Emad-el-Dine, Le Caire (Egypte).
- ՍԻՈՆ Ամսագիր, կրօնական, գրական, բանասիրական, նոր շրջան: Գ. տարի: «Sion», Patriarcat - Armén., Jerusalem (Palestine).
- ՐԱՀՆԻՄԱ Երկշարաթաթերթ: ԺԱ. տարի: «Rahnuma», 180 Lexington Ave., New-York (U. S. A.).
- ՅՕԳ Ամսաթերթ, Հայ հոգեւոր Երիտասարդաց օրկան: Գ. տարի: «Zogh», Rue de la Fare 16, Marseille (France).
- ՓԱՐՈՍ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵՍՅՅ Ամսաթերթ կրօնական, բարոյական և ազգային: Գ. տարի: «The Pharos», P. O. Box 736, Fresno, Calif. (U. S. A.).
- ՓԱՐՈՍ Ժողովրդական շարաթաթերթ: Ա. տարի: «Paros», Bld. Maria Louisa 57, Sofia (Bulgarie).
- ՓՈՒՆՁ Երկշարաթաթերթ մանկական: Ե. տարի: «Pountch», Rue Héliopolis, 18, Alexandrie (Egypte).
- ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ Ամսաթերթ: Ը. տարի: «Pergutune», P. O. Box 2072, Fresno, Calif. (U. S. A.).
- ՕՇԱԿԱՆ Դպրոցական ամսաթերթ: Բ. տարի: «Ochagan», Ecole Armén., Haskovo (Bulgarie).
- ANALECTA BOLLANDIANA Bruxelles, 22 Boulev. St. Michel.
- ARMENIACA Herausgegeben von K. Roth, München, 27, Kolbergerstraße 11.
- ARCHIV ORIENTALNI Journal of the Czechoslovak Orient. institute, Prague, Edited by Bedrich Hrozný.
- BIBLICA Commentarii editi a Pontificio Instituto Biblico, Piazza della Pilotta 35, Rome (11).
- DAS NEUE ARMENIEN 10. Jahrgang, Löbnitzgrund 4, Post Kötzschinbroda, Sachsen.
- DER ORIENT Tempelverlag, Potsdam.
- LE FOYER Organe des Arméniens Réfugiés en France, 208bis Rue Lafayette, Paris (10e).
- LE MUSÉON Louvain, 2 Rue de l'Eclair.
- LE ORFANE ARMENE Torino, Corso Sturpinigi, 755.
- MASSIS An organ of armenian interests, «Massis», 119 Fellows Road, Hampstead, London, N. W. 3.
- MÉLANGES DE L'UNIVERSITE ST. JOSEPH Beyrouth (R. L.).
- MITTEILUNGEN DER GEOGRAPHISCHEN GESELLSCHAFT Wien, VIII., Friedrich-Schmidt-Platz 3, St. II.
- ORIENS CHRISTIANUS, Leipzig, O. Harrassowitz.
- ORIENT IM BILD Potsdam, Roonstraße 13.
- ORIENTE MODERNO Rome (3), Via Nazionale 89.
- REVUE D'HISTOIRE ECCLÉSIASTIQUE Louvain, Rue de Namur, 40.
- REVUE DES ETUDES ARMÉNIENNES P. Geutner, Paris (4), 13 Rue Jacob.
- REVUE DE L'ORIENT CHRETIEN Paris, Rue Bonaparte 82.
- SITZUNGSBERICHTE DER AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN München, 6, Neuhauserstraße 51.
- THE NEW-ARMENIA Vol. XXI, 1. Madison Avenue, New-York (U. S. A.).
- WIENER ZEITSCHRIFT FÜR DIE KUNDE DES MORGENLANDES Wien, I., Universität.
- ZEITSCHRIFT DER DEUTSCHEN MORGENLÄNDISCHEN GESELLSCHAFT Halle a. d. Saale.

Verantwortlicher Redakteur: Rudolf Reithofer, Faktor, Wien, VIII. Laudongasse 4.